

Wpływ głośnego czytania na rozwój mowy dziecka.

Jest wiele czynników wpływających na rozwój mowy dzieci, ale jednym z głównych jest głośne czytanie.

Warto rozpocząć przygodę z książką już w okresie prenatalnym. W trzecim trymestrze ciąży dziecko zaczyna reagować na bodźce dźwiękowe, co oznacza, że zaczyna słyszeć. Słyszy dźwięki płynące z ciała mamy takie jak bicie jej serca oraz dźwięki docierające do niego z zewnątrz (np. głosy rodziców, czy dźwięki, które towarzyszą naszemu codziennemu życiu).

Od tego pierwszego momentu zetknięcia się ze światem dźwięków dziecko tworzy wzorzec prawidłowej mowy. Dlatego też warto czytać jeszcze nienarodzonemu maluchowi.

Kiedy dziecko przychodzi na świat zna już dobrze głosy rodziców, kojarzy też dźwięki, które słyszał w łonie u mamy, także słowa czytane w formie bajek, wierszyków- wszystkie te dźwięki zaczyna gromadzić jako słownik bierny, który jest niezwykle ważny dla rozwoju mowy.

Słownik bierny, czyli rozumienie mowy jest wstępnym etapem nauki mówienia. Zanim dziecko samo zacznie mówić, najpierw musi zaistnieć jako odbiorca dźwięki mowy. Prawidłowość ta związana jest z kolejnością dojrzewania poszczególnych ośrodków w mózgu człowieka odpowiedzialnych za rozumienie oraz artykulację dźwięków mowy.

Rozwój mowy u dziecka zaczyna się zatem od chwili, kiedy dziecko po raz pierwszy zetknie się z nią w najbliższym otoczeniu. Kiedy niemowlę zaczyna funkcjonować w świecie dźwięków mowy, to zaczyna się jej intensywny rozwój dzięki stymulacji mózgu.

Rodzic, który częściej czyta dziecku ma zatem większe szanse, na to, że u jego dziecka mowa rozwinie się szybciej, niż u dziecka, który nie ma styczności z książką lub jest ona sporadyczna.

Czytanie pozwala dziecku nie tylko rozwijać słownictwo bierne, ale też poznawać poprawną wymowę. Odpowiednie czytanie uczy prawidłowego posługiwania się akcentem, rytmem, rymem-czyli poszerza kompetencje prozodyczne maluszka. W późniejszym wieku poszerza także słownictwo dziecka, uczy prawidłowej budowy zdań, rozwija umiejętność wypowiadania się, zadawania pytań oraz opisywania otaczającej go rzeczywistości za pomocą zgromadzonych słów.

Musimy jednak pamiętać, że bardzo ważne jest, w jaki sposób czytamy dziecku. Monotonne, bez emocji, niewyraźne - spowoduje, że maluszek szybko się znudzi i nie skupimy jego uwagi na dłużej. Ważne jest żeby zaangażować się w proces czytelniczy i postarać się wczuć w przekazywaną treść .

Należy też pamiętać, że dziecko nie tylko nas słucha, ale i obserwuje-przez co zauważa, że wyraźne dźwięki mowy tworzą się poprzez szerokie otwieranie ust, a nie mamrotanie pod nosem, czy mówienie przez zaciśnięte wargi. Już niemowlak w kontakcie z czytającą mamą patrząc na jej twarz, na układający się język, zaokrąglone lub rozszerzone wargi –próbuje ją naśladować i w ten sposób wydawać konkretne głoski.

Chcąc kształtować prawidłową wymowę u dziecka rodzic powinien zwrócić szczególną uwagę na odpowiedni wybór książek.

Książka dla dzieci przedszkolnych powinna być estetyczna , bogato ilustrowana. Ważne też, żeby była napisana w zrozumiałym dla dziecka sposób, żeby nie zawierała błędów ani merytorycznych ani językowych oraz była odpowiednia do wieku. Najmłodszym czytelnikom warto zaproponować książeczki , które zawierają dużo wyrazów dźwiękonaśladowczych typu: ko ko, mu mu, be be, miauuu miauuu, puk puk, kap kap, bach bach w powiązaniu z określonym znaczeniem (krówka-muuu, kot-miauuu). Onomatopeje to pierwszy kontakt słowny dziecka z otoczeniem , których wypowiedzenie daje mu ogromną radość i satysfakcję.

Z nieco starszymi dziećmi warto bawić się też w rymowanki, dzięki czemu rozwijamy słuch fonematyczny, utrwalamy nowe głoski, W rymowance należy wyraźnie artykułować każde słowo. Można wybierać dźwięki i kombinacje, które sprawiają dziecku trudność, tworząc w ten sposób trening logopedyczny.

Zarówno proza czy poezja starannie dobrane- częsty i regularny z nimi kontakt ukazują dzieciom wzory prawidłowej polskiej mowy. Książka zawierająca obok wartościowej treści piękne ilustracje, sprzyja rozwijaniu poczucia estetyki , postaw twórczych, wyzwalanii form ekspresji słownej.

Wielokrotnie czytane fragmenty tekstów utrwalają się w pamięci dziecka, stając się przykładem poprawnego posługiwania się gramatyką, fleksją, składnią.

Podczas tych czytelniczych spotkań mały człowiek stale wzbogaca zasób pojęć, słów. Doskonali też styl i sposób wypowiedzania się. Systematycznie rozwijają

się jego umiejętności komunikacyjne, z których będzie korzystał w życiu codziennym-
zawsze tam, gdzie spotka się z drugim człowiekiem.

Nie można przecenić roli głośnego czytania dziecku, zarówno dla rozwoju mowy, jak i rozwoju w ogóle. To cenny dar, który każdy kochający mądrze rodzic, może podarować swojej pociesze chcąc zapewnić jej lepsze kontakty z innymi ludźmi.

Pozdrawiam!